

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo
soboto v Kranju

kot priloga „Gorenjca“.

Velja za celo leto 4 K in se plačujejo naročnina in in-serati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnitvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno peti-vrstlo za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke
stanejo 10 vln.

6. Štev.

V Celovcu, v soboto, dne 20. februarja 1909.

Leto II.

Nemški c. kr. uradniki v službi nemških nacijonalcev.

Kako nemškonacijonalci rujejo nekaznovano proti vsemu, kar je slovenskega na Koroškem, je obče znano. Podivjana gonja zoper Slovence se posebno blišči v nemškonacijonalnem časopisju, ki neovirano in nekaznovano pozivlja na bojkot zoper slovenske trgovce, obrtnike, odvetnike, dočim v Ljubljani državno pravdnitvo konfiscira vsako najnedolžnejšo notico, s katero se po zasluženju malo okrtiči kakega nemškega obrtnika ali trgovca, ki se je preobjedel slovenskega kruha.

V slovenski Ljubljani ne sme „Slovenski Narod“ nikogar omeniti, ki se je v svoji narodni zaspanosti tako daleč spozabil, da je nesel svoje groše kakemu najzagriženejšemu nemškutarju, ki je potem ta krvavo zaslužen slovenski denar vtaknil v žrelo „Südmarke“ in „Schulvereina“.

V slovenski Ljubljani ne sme slovensko časopisje prinašati člankov proti nemškutarski „Kranjski hranilnici“, v kateri so pohlevni in mehki Slovenci nagromadili milijone zato, da ta nemškutarska banda, ki je zbrana okoli te hranilnice podpira šulferajnske šole, „Südmarko“ in sploh najhujše sovražnike Slovencev.

Zoper to hranilnico ne sme slovenski časopis v dvajsetem stoletju zapisati kake ostreje besede. Zoper tistega gada, ki smo ga izredili na svojih prsih, ki nam pije srčno kri in ki čuje na ime „Kranjska hranilnica“.

Državni pravdnik v Ljubljani redi in čuva sedaj tega gada, ker ga hočejo zavedni Slovenci strgati iz svojih prsih.

Za peščico kranjskih Nemcev, katerim se nikjer tako dobro ne godi, kakor na Kranjskem, skrbi vlada in državno pravdnitvo, da bi se jim saj ne skrivil las.

In pri nas na Koroškem? 120.000 Slovencev sme brez zaščite od strani državnega pravdnitva

ali vlade zatirati na najbrutalnejši način nemška večina. Vsako gospodarsko gibanje, začeto še tako pohlevno, še tako solidno, sme nekaznovano zaduševati v kali nemška brutalnost in objestnost. Ako se kdo le priznava Slovincem in mora živeti od tega, kar si prisluži, ga že nemškonacijonalno časopisje napade s kolom ter ga hoče spraviti ob vsakdanji kruh. In državno pravdnitvo se ne gane, ono mirno gleda, kako sme ubijati nemškonacijonalna perfidnost in zavist slovenskega obrtnika, trgovca ali odvetnika, ki se hoče postaviti na še tako pošteni in solidni podlagi na svoje lastne noge.

In kar je najlepše, v ta boj proti slovenskemu trgovcu in obrtniku posega tudi že c. kr. uradništvo, ki ima to drzno čelo, da z neko le Nemcu lastno brezsrčnostjo hujska ljudi, ter jih odvrča od slovenske trgovine, od slovenske obrti, od slovenskih pisarn. Našteli bi lahko več slučajev, a le enega naj pribijemo, da bo izvedel svet, kako nesramno se dela na Koroškem.

Pred nedolгим časom se je predrznil nemški c. kr. sodni uradnik v P. nekemu Slovenca K., ki je bil namenjen k odvetniku dr. M., naravnost pretiti, da naj ne gre k slovenskemu odvetniku in da naj gre k nemškutarju dr. K., češ, da mu le ta gospod more pomagati iz zadrege. No, Slovenec, ki je bil v stiski, je verjel besedam tega impertinentnega c. kr. uradnika, šel k dr. K., ki mu je srečno pripomogel za neki prestopok — tri tedne zopora. Seveda je ta Slovenec, ki se je dal preslepiti, ves razočaran in kolne svojega svetovalca v osebi c. kr. sodnega uradnika!

No, in takih vzgledov bi lahko našteli še več. Vse to se godi na Koroškem z vednostjo predpostavljene, z vednostjo višjih oblastnij in kdo bi se temu čudil, ako državno pravdnitvo pri hujskanju zoper Slovence nemško časopisje indirektno celo podpira. Ali res ne bo na Koroškem nastal enkrat red, kakor ga zahteva mo-

derna kulturna država? Ali res ni moči, ki bi posegla v to gorostasno korupcijo, ki bije v obraz vsakemu pravnemu čutu?

Nadsodišče za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu ter Slovenci.

Dobil sem slučajno v roke državni proračun za leto 1909., ta jedilni listek avstrijskih narodov. Videl sem, kateri narod je močnejši, bogatejši in pri tem brezobzirnejši, ta ima tudi kraljevski mizo pokrito, kateri narod pa je slab, ubog in pri tem skromen ter še celo brezbrizen, ta dobi le drob-tinice. Narodovi zastopniki imajo torej paziti, kontrolirati in v evidenci imeti državno kuhinjo, da ne bode ljudstvo opeharjeno.

Med drugim me je posebno zanimalo, kakšno razmerje bi moralo biti pri deželnem nadsodišču v Gradcu, kar se tiče narodnosti sodnih uradnikov, če bi šlo vse po pravici. Kar sem do-gnal, vidi se iz sledečega:

Prisojno domače prebivalstvo po občevalnem jeziku:

Dežele	Nemci	Slov.	Drugi	Skupaj
Štajersko	902.343	409.531	1.451	1.313.325
Koroško	269.960	90.495	345	360.800
Kranjsko	28.177	475.302	853	504.332
Skupaj	1.200.480	975.328	2.649	2.178.457

V odstotkih:

Štajersko	68.71	31.18	0.11	100.000
Koroško	74.82	25.10	0.08	100.000
Kranjsko	5.59	94.21	0.17	100.000
Skupaj	55.10	44.77	0.13	100.000

Kakor je iz tabele razvidno, prebiva v pod-ročju graškega nadsodišča po uradni statistiki z

PODLISTEK.

Gomile v „ovšju“.

Zgodovinska povest iz l. 1809.
Spisal Ferdo Plenič.

I.

Bilo je hudo leto 1809. Pokale so puške in grmeli so topovi ter naznanjali, da se je fran-coski cesar Napoleon zopet odpravil na pot po svetu.

Na strmih koroških vrhovih je še ležal beli sneg, a v prijaznih dolinah je poganjalo že prvo sočno zelenje in ptice so se gugale po vejicah ter prepevale o cveticah in ljubezni. Nastopil je majnik svoje kraljestvo, a v njegovem spremstvu je korakala po cvetočih dolinah bela žena — smrt.

Kakor oddaljen grom so odmevali topovi strelji od Naborjetske trdnjave, kjer je avstrijska posadka bila obupni boj s naskakujočimi Francozi. Drugače so bile doline tihe in večerni mrak je legel na polje. Odzvonilo je zdravo Marijo in kmet je legel k počitku, skrb za prihodnji dan mu je zatisnila trudne oči. Le v vaški krčmi male vasice Brnce je še brlela luč. Nekaj poznih pivcev se je še pogovarjalo o najnovejših dogodkih ter ukrepalo o bližnji prihodnosti. Stregla jim je Barbika, krčmarjeva hči, najlepše in najpo-nosnejše dekle v fari. Stregla jim je, a videlo se

ji je, da si tudi ona želi počitka. Može pa so imeli še marsikatero uganiti, zato še niso mislili na odhod.

„Ti Tomle,“ reče eden, to ti pa pravim: slabo si storil, da nisi skril svoji kravici v Gro-piški graben. Francozi bodo prišli gotovo lačni, pa ti jih pobašejo.“

„Če plačajo!“ dostavi Tomle.

„Ha, ha, plačajo! Vprašali te bodo.“

„Pa pojdem do Napolijona po svojo pravico. Jaz nisem tak zajec, kakor ti Hanjža, ki si še svojo babnico skril v Gropiški Graben. Ha, ha!“

„Tebi je seveda ni treba skrivati, tvoje stare Špele,“ odvrne malčce razdražen Hanjža, „kar zraven svojih kravic jo postavi, pa bodo tudi kravice rešene, če je res, kar pravijo ljudje, da Francozi dobro vidijo.“

„Ha, ha, dobro ga je!“ se zakrohota ostali pivci.

V tem se začujejo zunaj v noči peket konj-skih kopit. Kmetje obmolknejo.

„Kaj so mari že tu?“ zine eden polglasno.

Vrata se odpro in v zakajeno pivnico stopi avstrijski konjenik, prašen od glave do nog.

„Vina!“ zavpije osorno, „pa najboljšega.“

V skoku mu postreže Barbika. Mož je bil hudo žejen, v enem dušku izprazni bokal ter ga postavi na mizo.

„Plačali vam ga bodo Francozi!“ dostavi.

„Kaj res pridejo?“ vprašajo pivci.

„So že tu, Naborjet je padel,“ odvrne vojak.

„Kdo mi pokaže stezo do Podvetrovske skale?“

„Kar tu mimo hiše jo zavite pa naravnost prek polja,“ odgovori Barbika in pokaže z roko skozi odprta vrata.

Vojak zasede konja in kmalu se izgubi peket konjskih kopit v mehki travi. Mesec je svetil na polje, kamor je legla nizka megla in zdelo se je, da plava jezdec po mlečnem morju. V brzem diru je došel do Zile, most je bil odtrgan. Vstavil se je za hip. Tam na drugem bregu šumeče reke, pod navpično prepadajočo skalo stali so avstrijski nasipi, ki so jih utrdili v vsej naglici. Okoliški kmetje so kopali ves dan v potu svojega obraza, da je bila utrdba še pravočasno skončana. Jezdec stopi iz grmičja, ki pri-rašča ondi Zilin breg in ki ga domačin na-zivlje „ovšje“ ter zakliče proti nasipom, potem pa zapodi konja v mrzlo, deročo reko. Srečno jo preplava in izgine.

V istem času je v vaški pivnici ugasnila luč. Tema je zavladala krog hiše, v tej temi pa je stal pod Barbikinim oknu mladenič in rahlo trkal na okno ter nežno klical lepo dekle.

„Barbika, daj Barbika, odpri okno!“

„Ah, pusti me vendar enkrat v miru!“ od-meva iz sobice.

„Hočem te pustiti, oj za vedno, če tako želiš, le danes še pridi k oknu, Barbika!“

Barbika je spredvidela, da ga ne bo mogoče tako zlahka odpoditi; nejevoljna odpre zamre-ženo okno.

dne 31. grudna 1900 (Oesterr. statist. Handbuch 1907.) 1.200.480 Nemcev in 975.328 Slovencev, kar da ključ 55.10:44.77. Po tem ključu bi imelo biti razmerje sodnih uradnikov pri graškem deželnem nadsodišču, kar se tiče njih narodnosti, takole: prezident Nemec, viceprezident Slovenec. 8 deželnosodnih nadsodnikov Nemcev in 6 Slovencev, državni nadpravnik Nemec in njegov namestnik Slovenec ter 2 okrajna sodnika Nemca in 1 Slovenec.

Ne vem, koliko Slovencev je pri deželnem nadsodišču v Gradcu, prepričan pa sem, da ne toliko, kolikor zahteva pravičnost. (Op. ured.: Nobenega). Če bi Nemci bili v takšnem položaju, v kakršnem smo Slovenci, bodimo uverjeni, da bi takšnega zapostavljenja ne trpeli, kakršno mi voljno prenašamo. Da se pomore pravičnosti k zmagi, je treba, da postanemo Slovenci kulturno, politično in gospodarsko močni. Slovenska javnost, osebno na Koroškem in Štajerskem, se mora poleg agrarne politike veliko bolj pečati tudi z obrtno in trgovinsko politiko, da se vzgoji slovensko meščanstvo, v katerem bode imelo oporo slovensko uradništvo.

Geslo slovenskih politikov mora biti: „Slovenecem slovenskih uradnikov“!

Dopisi.

Šmarjeta v Rožu. Nemškutarji obrekujejo na vse mogoče načine poštene slovenske kmete in mladeniče, katerim hočejo vzeti zaupanje med ljudstvom. Pri tem je prvo in edino sredstvo — laž. Pravijo, da hočejo Slovenci samo slovensko solo. Gospod Gabron, kje pa ste to slišali? Slovenci hočemo sole, v katerih se bodo naši otroci naučili prva svojega materinega jezika, potem se ne smučine, ker smo prepričani, da je le pouk na podlagi materinega jezika dober in uspešen. Nismo proti nemščini in želimo, da se naši otroci učijo tudi nemškega jezika, z vso odločnostjo pa zahtevamo tudi pouk v materinem jeziku. Nemškutarji kaj radi pravijo, da otroci že od doma znajo slovenski. Ja, gospod Gabron z velikim zvoncec, kaj pa je z nemškimi otroci? Zakaj pa Nemci pošiljajo svoje otroke v nemške sole? Nemški otroci so tudi že od doma zmožni nemščine! Zakaj pa jih nemški starši ne pošiljajo v francoske ali pa v laške sole, če je Nemcem res toliko za napredek, kakor nobenemu drugemu narodu na svetu? Po Vašem receptu je seveda vse to, kar je za Nemce dobro, za nas Slovence slabo in škodljivo. Saj se že davno poznamo. Dobro je le, da so se nam odprle oči, ki so vas spoznale v kljub vsemu prilizovanju za najhujšega nasprotnika tistih, ki vas vzdržujemo s svojimi žulji.

Spodnji Rož. Naše ljudstvo nima do svojih uradnikov prav nobenega zaupanja. Uradniki so bili že od nekdaj in so še dandanes tujci, ki se ne morejo in tudi ne znajo živeti v naše življenske razmere in katerim tudi blagor našega, jim tujega ljudstva, ni prvi in zadnji cilj, ampak deveta briga. Zatorej ni čuda, da vidi naše ljudstvo v svojih uradnikih, ki ne znajo ali pa nočejo z njim obče-ovati v slovenskem jeziku, večkrat svoje največje nasprotnike. Če pomislimo, da presega predznost

in zagrizenost uradnikov res že vse meje, potem moramo priznati, da je nezaupanje našega ljudstva do njih popolnoma utemeljeno. Kaj vse si dovoljujejo pri naših poštah, o tem vam priča sledeča zadeva: Neka slovenska gospodična v Spodnjem Rožu je sprejela slovensko pisano razglednico s slovenskim naslovom od neke prijateljice iz Celovca. Zadnja pošta je bila: Borovlje, torej je razglednica romala iz Celovca do Borovelj. Na tem potovanju je dobila razglednica nek dostavek, ki prav jasno osvetljuje toliko hvaljeno kulturo naših hajlovcev. Na naslovno stran je napisal zagrizen poštni uradnik s tintnim svinčnikom besede: «Nieder mit den Slovenen»! Da bo ta razglednica, priložena primerni pritožbi, vposlana direktno c. kr. trgovskemu ministertvu na Dunaju, za to je že preskrbljeno. Takih žalitev slovensko ljudstvo ne bo več dolgo požiralo. Prišel bo čas, ko se bo tudi s takimi lumpi primerno obračunalo.

Rožek. Tukajšnji nemškutarji nimajo nujnejšega dela v zadnjem času, kakor hujskati proti narodnemu županu Jožefu Paulu, p. d. Rutarju. Pri tem se odlikujeta posebno njegov brat in neki Leutner. Najpodlejšje laži raznašajo o njem, ne bojijo se niti krivih prič, samo da bi strmo-glavili tega občespoštovanega slovenskega moža, vzor-narodnjaka in poštenjaka. Nemškutarji bi radi potolažili svojo silno jezo, ker je Rožek padel v slovenske roke. Toda vse sknp jim ne bo pomagalo nič, to jim garantiramo, pravica mora priti do zmage.

Glinje. V nedeljo, dne 14. t. m. je tukajšnja «Požarna bramba» imela svojo predpustno veselico v gostilni pri Dremlju v Glinjah. Veselica se je obnesla v vsakem oziru dobro. Udeležilo se je zelo mnogo ljudi tako, da je skoro primanjkovalo prostora. Domači tamburaški zbor je neprestano sviral milodoneče melodije, plesalci, stari in mladi, so pa rajali do ranega jutra.

Borovlje. S Trnjakovim Jozijem so se vgnazdile v Borovljah štiri, menda pristno nemške navade: šampaniziranje, klofutanje, pretepanje in dvo-bojevanje. Nekateri Borovčiči pravijo da ima Trnjakov Jozej pretepanje v krvi, da on ne more za to, drugi pa trdijo, da počreplje vsak dan en škaf šampanjca in da zato ni več pri pravi pameti. Bo že res tako. Pred kratkim je svojemu nemško-nacijonalnemu tovarišu, dr. Vetterju pri dvoboju od-sekal skoro pol glave. Slovenci v Borovljah in v okolici! To zmešano, napol divje človeče z zabuhlim in razmesarjenim obrazom že svojim somišljenikom sega po življenju. Kako mu morete zaupati svoje zdravje? Saj vendar veste, da je vedno «nacukan» in od močnih pijač že napol zmešan. Znano je tudi, da ta mesar izven ordinacije Slovencev še videti ne more. Pri ordiniranju prav rad in gladko govori svoj materni jezik, ker tam se bliščijo svetle kronice, brez katerih bi niti šampanizirati ne mogel. Slovenci! Zahajajte k dr. Vetterju, ki ni samo izvrsten zdravnik, ampak se tudi potrudi, da govori s slovenskimi strankami slovensko. Nemško-nacijonalec je seveda kakor Trnjak, toda on je pristen, rojen Nemec in zato mu nemško-nacionalnega mišljenja nikdo ne more zameriti. Slovencev pa vendar ne žre tako, kakor Trnjak, ki je sam rojen Slovenec, a se sramuje svojega rodu in jezika.

Šteje se med največje naprednjake, a kot odpadnik ima črno vest, je črn do mozga in do kosti, sploh vzgled pravega črnuha. Prihodnjic več.

Glinje. Začetkom prihodnjega meseca bo v Glinjah občni zbor slovenske čitalnice. Že danes opozarjamo častite ude, prijatelje in zvanke na to važno zborovanje. Podrobnosti bomo naznanili pravočasno.

Iz Roža. V zadnjem času se tukaj govori posebno mnogo o pravadah laške tvrdke Pecile, ki po svojih laških agentih zavaja lahkoverne Slovence v dvomljive kupčije, ki ponavadi dove-dejo do prav neprijetnih pravad. V teh pravadah nastopajo ti laški agenti kot priče in tak agent vam vidi in sliši vse, četudi ne zna slovenskega jezika, razume vse, četudi je daleč proč od kraja, kjer sklepa njegov gospod kupčijo, sliši vse, kar je mogoče in nemogoče slišati. — Opozarjamo naše ljube Rožane, da se varujejo teh laških agentov, da naj nikdar z njimi ne občujejo v kupčijskih zadevah brez svojih prič in da naj jim pravočasno pokažejo vrata, kadar so vsiljivi in se jim sleparstvo in slab namen takorekoč že bere iz obraza. Posebno dve pravdi, v katerih je zastopal slovenskega kmeta g. dr. Müller, se je pokazalo, kako previden je treba biti pred temi zloglasnimi kacelmaherji. Toda vse prisege tem italijanskim pijavkam niso pomagale nič, sloven-skemu kmetu je vendarle konečno pravica pri-pomogla do zmage.

Apače. V Apačah se bode oživila v kratkem speča podružnica Ciril-Methodove družbe. K zbo-rovanju bode prišel tudi gospod potovalni učitelj Ante Beg. Že danes opozarjamo na to in pro-simo za prav obilno udeležbo od blizu in daleč.

Borovlje. (Konsumno društvo.) Ob novem letu je sklenilo tukajšnje konsumno društvo svoj 16letni račun. Promet, ki je znašal v letu 1907 K 180.000, se je povišal v preteklem letu na K 200.000, kar je jako lep in vesel pojav, ki priča o gospodarski zrelosti našega ljudstva. Kakor lansko leto, se bo tudi letos izplačala 2 odstotna dividenda od tiste svote, za katero je kupil kdo blaga pri konsumu tekom celega leta. Več udov dobi izplačanih 20—30 K dividende. Žalibog, da posebno kmetsko ljudstvo boroveljske okolice še vedno podcenjuje korist konsumnega društva in kupuje pri kupcih, ki so skoraj vsi zagrizeni nasprotniki Slovencev. Posebno pa Se-lani, sicer najbolj zavedni Slovenci našega okraja, kupujejo skoraj vsi pri nemškutarju Kometterju. V preteklem letu je pristopilo konsumu 80 novih članov, zato pa tudi nič ne škoduje, ker je iz-stopil nek privandran nemčur, kakor se je izrazil, „aus nationalen Gründen“. Najbolje bi bilo, ako bi vsi Naceljni posnemali tega obnemčurja in šli z njih bukvicami k Kometterju.

Spodnji Dravograd. Tukaj so priredili dne 7. svečana vrli koteljski diletantje gledališko pred-stavo „Mlinar in njegova hči“. Velika dvorana v Narodnem domu je bila natlačena in vsak obisko-valec se je o koteljskih fantih in dekletih po-hvalno izrazil. Vrlim koteljskim narodnjakom, katerih ni mogel ugonobiti nemško-nacionalni učitelj, pa kličemo krepki: Živio! Le tako naprej v izpodbujo Slovencev!

„Kaj pa hočeš?“ vpraša dekle.
„Glej Barbika, dobro veš, kako te imam rad. Dal bi življenje zate. Povej mi Barbika, ali me res nimaš vsaj malo, malo rada?“
„Saj sem ti že rekla, da ne!“ odvrne ona pol osorno.

„Tedad ljubiš drugega.“
„Oh ti neumen fant,“ se nasmeje dekle, čemu naj bi ljubila drugega. Nobenega ne ljubim, ker res ne morem.“

„Barbika, zdi se mi, odkar si bila v mestu...“
„Kaj?“ dé ona ostro in ponosno se ji zravna bajna postava.

„Oj ne mislim te žaliti, ne, Barbika. Reči sem samo hotel, da od takrat nisi več, kakor so druga naša dekleta...“

„Tako zaljubljena že ne!“
„In tudi drugače ne. A Barbika, misliš, da je to prav?“

„Kar je meni prav, bodi tudi tebi prav in vsem. Zdaj pa dosti tega! Nehaj enkrat trkati mi na okno, pa tudi drugim fantom to povej. Če si bom katerega kdaj izbrala...“

„Mi poveš, kaj, Barbika?“
„Seveda, ti neumnež!“ se nasmeje dekle.

„Zbogom Barbika, podaj mi roko.“
„Zbogom!“
Odšel je od okna, žalosten in potr, ni za-ukal, kakor je to obično pri fantu, ki pride od vasovanja.

II.
Pred sto leti tedaj so pridrvili v naše kraje Francozi. Spomin nanje še ni minul, in marsikteri kmet hrani doma še pobotnico za vplačane davke iz onih časov, ko so slovensko Koroško prišteli k ilirski pokrajini. Niso bili nizki ti „franki“, a edini so bili.

Prišli so Francozi tudi kmalu po zavzetju Naborjetske trdnjave v Brnško vas. Lačni so bili res, kakor je trdil Hanž, a plačali so tudi, tako da Tomlu ni treba bilo iti do „Napolijona“.

Vsa vas jih je bila polna. Kratek počitek so si privoščili, predno so nadaljevali pot na Dunaj. Do tja jim je ukazal iti njihov cesar, in šli so, preko podvetrovskih in drugih nasipov.

V vaški krčmi pod klancem je bilo posebno živo. Napivali so si tam francoski junaki in pre-pevali v svojem jeziku. Le veseli bodimo, so si gotovo mislili, danes je še čas, jutri nas čakajo

podvetrovski okopi. Trdo delo bo to, Avstrijci merijo dobro, a zmagali ga bomo.

Peli so in pili, med njimi pa se je vrtela brhka Barbika, ki se je bila v teku ene ure naučila že šteti po francosko. Če pa že ni razumela, kaj hočejo, prinesla jim je pač tega, kar je mi-slila, da so potrebni.

Med Francozi je bil zal mladenič. Ozek v pasu in visok, videti je bil kakor vlit iz brona. Temni lasje so mu obdajali široko, belo čelo; pod pravilnim nosom so se šopirile črne brčice; za rdečimi ustmi so se lesketali beli zobje. Njegovo temno oko se je vsakikrat zaiskrilo, če se je prikazala Barbika. Bil je oblečen v boljše blago ter sedel z nekim starejšim tovarišem pri mali mizici v kotu za durmi ter se z njim ži-vahno pogovarjal. Predmet njunega razgovora je bila, kakor je kazal videz, Barbika. V tem se je znočilo in vojaški rog je zatrobil svojo zateglo večerno pesem, ono tako žalostno pe-sem, ki je noben vojak ne v mirnem, ne v vojskinem času preveč ne ljubi. Pivnica se je kaj kmalu spraznila in šum po vasi je utihnil, le tuintam je ponočni straži zašklepetalo orožje.

Celovec. (Bivši koroški deželni šolski nadzornik Palla umrl.) Pred šestimi tedni je šel koroški deželni šolski nadzornik, dvorni svetnik Palla v pokoj, v soboto pa je podlegel dolgi bolezni. Rodom je bil iz Šlezije. Pogreb je bil včeraj popoldne. Naj počiva v miru! Koroško Slovenstvo ga je preživel!

Šmarjeta v Rožu. Ustanovili smo si podružnico Ciril-Methodove družbe, katera naj bo središče našega družabnega in narodnega življenja. Ustanovili smo jo brez ropota in hrupa in nemškutarjev, ki se sedaj penijo od jeze do nas in do tistih, ki so nam pripomogli k temu prepotrebniemu društvu. Nasmehovati se hočejo nam slovenskim kmetom in mladeničem, ki smo pristopili k podružnici, zasramovati nas skušajo prav po nemčurski maniri, pri volitvah pa se bodo lizali okoli nas kakor mačka okoli klobase. Kaj ne, gospod Gabron? Bližajo se deželnozborske volitve in zopet nas bode nagovarjali, da naj volimo nemškutarske kandidate. Povemo vam, gospod, da je vaš trud zastoj. Ob slabem sneženem vremenu ste leteli dne 12. t. m. popoldne k svojim nemčurskim bratcem v zgornje kraje, kjer so vas poučili, kako morate loviti na lim nas slovenske kmete. Ubogi na duhu! Ne trudite se tako! Saj za vaše kandidate ne bomo glasovali. Kaj pa so storili za nas vaši poslanci Breitegger, Wieser in Kirschner? Nemcem na Zgornjem Koroškem so dali vse, Slovincem na Spodnjem Koroškem pa — figo. In za take ljudi naj mi glasujemo? Ne in nikdar ne. Glasovali bomo od prvega do zadnjega po svojem prepričanju in svoji zdravi pameti za tiste moše, ki so izšli iz našega slovenskega ljudstva, ki mislijo in čutijo z nami slovensko, ki poznajo naše gospodarske potrebe in ki ne bodo samo trmali, ampak tudi — govorili za nas. Preveč smo dosedaj prizanesli nemčurskim koštrunom, preveč smo jim zaupali v svojo veliko škodo. Pravijo, da bodo nemškutarji kandidirali v našem volilnem okraju nekega mrjasca, ki še med svojo žlahto ne zna brzdati svojih spolnih strasti. No, bomo videli, kaj nemčurske butice vse zamorejo. Potem bomo pa zopet govorili.

Svetovna politika.

Novo ministerstvo. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje tajnega svetnika dr. Leona vit. Bilinskega finančnim ministrom, sekcijskega načelnika v pokoju tajnega svetnika Ludovika Wrbe železniškim ministrom, grofa Stürgkha naučnim ministrom, dvornega svetnika dr. Albina Brafa poljedelskim ministrom, dvornega svetnika pri inomoškem namestništvu Avgusta Ritta ministrom za javna dela, predsednika poslanske zbornice dr. Weisskirchnerja trgovskim ministrom in namestnika predsednika štajerske odvetniške zbornice dr. vit. Hohenburgerja pravosodnim ministrom.

Enotni slovanski klub. Vsi češki klubi, oba jugoslovanska kluba in starorusinski klub so se združili v enotno organizacijo, ki se imenuje „Slovanska združitev“. Šteje 125 članov ter je tako najštevilnejša parlamentarna organizacija v poslanski zbornici. Izvrševalni odbor in parlamentarna komisija štejeta po 16 članov. Slovenski

Tedaj se je odprlo Barbikino okno, in naslonilo je lepo dekle svoje bujno telo na polico. Pred oknom pa je stal oni lepi Francoz ter mehko govoril. In položili sta se dve polni, dve beli roki, Barbikini roki mlademu vojaku krog vratu, in slišati je bil odmev poljuba, kakor da bi se topili dve duši blažene radosti.

Nakrat pa prileti Francozu poleno v hrbet; malo više, zadelo bi ga v glavo. Bliskoma izpusti vojak dekle in se z glasno kletvijo obrne proti napadalcu. Tam ob kupu polen je stal mladenič iz vasi, oni fant, ki ga je bila Barbika zapodila prejšnji večer od svojega okna, in bled je bil v obrazu in oči sta mu plamteli strastnega sovraštva. V skoku je bil Francoz pri njem in z divjim krikom sta se poprijela oba ter zvalila ob kupu na tla. Prihiteli so na to vpitje ljudje in nek francoski častnik. Le siloma so ju strgali narazen, tako krčevito sta se držala z jeklenimi mišicami. Barbika je kajpada izginila od okna ter ga previdno priprla. Poslušala je šunder zunaj s plahim srcem. A kmalu je vse utihnilo, in nočni mir je zakraljeval nemoten po vasi in polju. Konec prih.

klub in Zveza južnih Slovanov imata po dva zastopnika v komisiji.

Deželnozborske volitve.

Splošne volitve za deželni zbor vojvodine Koroške se bodo vršile po sledečem redu:

A. Volitev poslancev iz splošne (četrt) volilne skupine

je nastavljena na

sredo, dne 24. marca 1909.

V tej volilni skupini tvorijo:

volilni okraj 1: mesto Celovec, sodni okraji: Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Železna Kapla;

volilni okraj 2: sodni okraji Št. Vid, Svinec, Staridvor, Krka, Breže, Volšperk, Št. Pavel in Št. Lenart;

volilni okraj 3: sodni okraji Beljak, Paternion, Trbiž, Podkloster, Rožek in Borovlje;

volilni okraj 4: sodni okraji Špital, Sovodje, Milštat, Zg. Bela, Greifenburg, Winklern, Šmohor, Kotiče in Trg.

Vsak izmed teh štirih volilnih okrajev voli enega poslanca.

Morebiti potrebne ožje volitve se bodo vršile

v soboto, dne 27. marca 1909.

B. Volitev poslancev iz kmečke (tretje) skupine

je nastavljena na

ponedeljek, dne 29. marca 1909.

V tej volilni skupini tvorijo:

volilni okraj 1: sodna okraja Celovec okolica in Borovlje: 2 mandata;

volilni okraj 2: sodni okraj Trg: 1 mandat;

volilni okraj 3: sodna okraja Št. Vid in Svinec: 1 mandat;

volilni okraj 4: sodni okraji Breže, Staridvor in Krka: 1 mandat;

volilni okraj 5: sodna okraja Velikovec in Dobrlavas: 1 mandat;

volilni okraj 6: sodna okraja Pliberk in Železna Kapla: 1 mandat;

volilni okraj 7: sodni okraji Volšperk, Št. Lenart in Št. Pavel: 2 mandata;

volilni okraj 8: sodni okraji Beljak, Paternion in Rožek: 2 mandata;

volilni okraj 9: sodna okraja Trbiž in Podkloster: 1 mandat;

volilni okraj 10: sodna okraja Šmohor in Kotiče: 1 mandat;

volilni okraj 11: sodni okraji Špital, Greifenburg in Winklern: 1 mandat;

volilni okraj 12: sodni okraji Sovodje, Milštat in Zg. Bela: 1 mandat.

V teh volilnih okrajih ne volijo v tej skupini volilci iz mest, trgov in industrijskih krajev, ki volijo v skupini mest, trgov in industrijskih krajev.

Morebiti potrebne ožje volitve se bodo vršile

v sredo, dne 31. marca 1909.

C. Volitev poslancev iz skupine mest, trgov kot takih in industrijskih krajev, kakor tudi trgovske in obrtne zbornice je nastavljena v četrtek, dne 1. aprila 1909, morebitne ožje volitve 3. aprila 1909. Celovec voli tri, drugih 7 volilnih okrajev po enega poslanca.

D. Volitev iz skupine veleposestnikov je nastavljena na ponedeljek, dne 5. aprila 1909. Skupina veleposestnikov voli deset poslancev.

Gospodarska vprašanja.

Deset zapovedi za zdravje.

1. Bodi zmeren v jedi in pijači! Najbolj škoduje zdravju nezmernost. Tudi samo ena vrsta hrane ni dobra, ampak je treba mešati mesno, močnato, sočvno in sadno hrano.

2. Ne pij alkoholnih pijač! Često uživanje alkohola v večjih količinah škoduje živcem, deluje škodljivo na srce in druge dele telesa. Osebito ne dajaj nikdar opojnih pijač otroku, ker delujejo naravnost strupeno na otroški mozeg.

3. Giblji se v prostem zraku! S tem si okrepčaš mišice in pljuča, in oko in srce ti uživata krasote narave.

4. Drži pravo mero v delu in odmoru in pomni vedno, da je najboljšje rano leči se in rano vstati.

5. Skušaj si ohraniti v vseh odnošajih življenja vedro, veselo in zadovoljno nprav. To ti olajša tudi najtežje delo in duh ti nikdar ne klone pod težo naporov.

6. Imej vedno snažno obleko. Ravnaj se v tem po letnem času, in ne stiskaj si udov v obleko!

7. Varuj si pljuča! Navadi se enakomernega dihanja in ne hodi po nepotrebnem v vlažne in zakajene prostore.

8. Ohrani si čisto telo! Kopaj se večkrat, ali si vsaj operi večkrat telo z mlačno ali mrzlo vodo. Kopat se ne hodi s polnim želodcem, ne hodi v vodo zagret in ne ostajaj dolgo v kopelji.

9. Varuj si oči! Varuj se premočne svetlobe, nagle premembe svetlobe in teme, zakajenih sob, napornega dela pri luči in čitanja v somraku. Glej, da ti pri delu prihaja luč od leve strani, in da ti predmet ni blizu oči. Pojdi večkrat na sprehod, da se oko odpočije in okrepi v svežem zraku.

10. Ohrani si zdrave zobe! Dobro prebavljanje je glavni pogoj zdravja in za dobro prebavljanje so potrebni zdravi zobje. Izpiraj in čisti si zobe večkrat; ne grizi pretrdih stvari. Če mogoče izperi zobe po vsaki nahanitvi, ker mali ostanki hrane se raztvajajo in kvarijo zobe.

Ljubljanska kreditna banka. Upravni svet ljubljanske kreditne banke je sklenil v svoji seji dne 10. t. m. predlagati občnemu zboru ki se vrši dne 4. marca t. l. da se izplača od čistega dobička za leto 1908 v znesku K 224.831 (lani K 183.713) po odbitku statutarčnih dotacij, 6 odstotno dividendo (kakor lani) v znesku K 120.00; rezervnim fondom odkaže K 46.951 (lani K 39.145) in ostanek K 24.398 (lani K 8726) prenese na nov račun.

Žetev v Avstriji leta 1908. Novejša poizvedbe so dognale, da je boljša, nego se je prvotno mislilo. Od 10.624 mil. ha je bilo nasejanih: 1.198.698 ha s pšenico (pridelalo se je 16.919.861 met. stotov), 2.084.148 ha z žitom (pridelalo se je 28.829.969 met. stotov), 1.118.810 ha z ječmenom (pridelanih 14.164.607 met. stotov), 1.823.292 ha z ovsom (pridelanih 20.954.200 met. stotov), 342.997 ha s koruzo (pridelanih 3.866.213 met. stotov). V desetletju 1898 do 1908 se je na 1 ha pridelalo povprečno: pšenice 12.3 met. stotov (l. 1908: 14.1), žita 11.4 met. stotov (l. 1908: 13.8), ječmena 29.9 met. stotov (l. 1908: 11.5), koruze 11.9 met. stotov (l. 1908: 11.3). Torej je lanska žetev bila pri vseh 4 glavnih žitnih vrstah ugodnejša, nego povprečni pridelek v minolem desetletju.

Naročajte in širite naš list!

Narodne zadeve.

Kako Slovanstvo napreduje? Naša rešitev ne leži v veliki politiki, nego v podrobnem, osebito gospodarskem delu. Poglejmo, kako stojimo Slovani glede slednjega? Koncem leta 1907 je bilo v naši državi 7802 kmetijskih zadrug. Namen teh zadrug je, da se dajejo kmetom posojila na čim manjše odstotke in se reši ljudstvo raznih bogatih oderuhov ter se tako gospodarsko blagostanje dvigne. Od teh zadrug odpade na: Čehe 2166, Poljake 822, Slovence 562, Hrvate 206, Rusine 176, Srbe 181, Lahe 95, Rumune 128, Nemce 3277. Te številke nam povedo, da gospodarski stojijo najboljšje Nemci, za njimi Čehi, Poljaki in Slovenci. Če primerjamo s to gospodarsko sili politično moč teh narodov, vidimo, da so danes Nemci tudi politični gospodarji. Njihovi najmočnejši nasprotniki pa so Čehi. Gospodarska moč je pogoj za uspešni politični boj. Vseh slovanskih zadrug je 3951, torej več nego nemških. To pomeni, če bi šli vsi Slovani v političnem boju proti Nemcem skupno, ej, kako lahek bi bil boj, kako lahko bi se z Nemci obračunalo. Evo, kaka sila je v slovanski edinosti. In naša gospodarska sila raste od dne do dne, ž njo pa tudi naša politična moč. Naprej v gospodarskem delu!

Gledališki odsek jeseniškega „Sokola“ naznanja, da se uprizori narodna igra „Miklova Zala“ drugo postno nedeljo, t. j. dne 7. sušca t. l. kot posebna predstava za udeležence s Koroškega. Čas bo urejen tako, da se posestniki vrnejo lahko z vlakom, ki odhaja iz

Jesenice ob 10. uri zvečer. Drugo se objavi pozneje v časnikih in po gledaliških listih.

Zopet žrtev nemškega furorja med slovenskim učiteljstvom na Koroškem. Nedavno smo poročali, s kako besnostjo so planili Nemci, a to lastni kolegi, po nadučitelju Horvatu v Čačah, ker ni hotel ž njimi tuliti po Tevtonskih logih. Sedaj so si „junaški“ Nemci izbrali žrtev med slabim, nežnim spolom. V slovenskih Mokličah slušuje učiteljica gđ. Mara Mikuluž, redka izjema med svojimi slovenskimi tovarišicami, ki se nikjer ne boji pokazati, da je Slovenka. V šoli je vzorna pedagoginja, da ji oblasti ne morejo do živega. Nemškutarski tovariši pa jo ravno zaradi tega črte. Ti napihnjani „Biergestichter“ poznajo višek pedagogičkega poklica, politizirati in hajlati po vaških krčmah. Omenjeno tovaršico, ki živi le za šolo in knjige, hudobno napadajo v „Freie Stimmen“, da jo otroci slovensko pozdravljajo, da lepi na svoja pisma narodni kolek. To zadostuje, da so izrekli nad njo smrtno obsodbo. Ker taki argumenti drže pri okrajni in deželni šolski oblasti, imamo novo narodno mučenico. Nemško gonjo bomo zasledovali, ter že danes opozarjamo slovenske poslance na ta dva kričeca zgleda nemške zbesnelosti. Ker bodo brezdvomno sledili še drugi, dobil bo minister Kančera lep register. Slovenskim učiteljem in učiteljicam na Koroškem, ki se ne boje pokazati svojega slovenskega pokolenja, moramo izkazovati dejanske simpatije, a že danes jim kličemo: Slava taki značajnosti! Ne uklonite tilnika, saj niste osamljeni!

Nabiranje krajepisnih imen. V poslednjem času so „Slovenski Matici“ zopet zbirke krajevnih imen poslali gg. dijaki: a) s I. drž. gimnazije ljubljanske: Fr. Zupan (izročil g. prof. dr. Žmavc); b) z II. drž. gimnazije ljubljanske: Adolf Zavrl (izročil g. prof. Wester); c) s celovške gimnazije: Krist. Aichholzer, Jos. Hebein, Cir. Kanofut, Fil. Kulterer, Vatr. Malej, Svitosl. Potočnik, Jos. Rauter, Iv. Tadolšek, Urban Thaler, Matej Wornik, Srečko Zulechner (izročil gosp. prof. dr. Kotnik). Odsek za nabiranje krajepisnih imen se vsem imenovanim gospodom profesorjem in dijakom iskreno zahvaljuje za njih trud in prizadevanje v namene „Matice Slovenske“. O tej priliki prosi vse one gospode, ki so iz raznih krajev obljubili zbirke, naj blagovolijo, če je mogoče, kmalu svoje obljube izpolniti.

Kako love Nemci slovanske otroke v svoje šole? Zima je nadležen gost, ki zahteva kuriva in tople obleke. Mnogo je staršev, ki nimajo s čim kupiti zimске obleke in obutve otrokom; a nahajajo se usmiljena srca, ki naklonijo prezbajajoči deci potrebna oblačila. A tudi to delo krščanske milosrčnosti se zlorablja v ponemčevalne namene. Nemci obetajo slovanskim staršem, da podare njihovim otrokom obleko, ako jih zapišejo v nemške šole. Mnogo otrok se vjame vsako jesen na ta lep, ali kako so prevarani, ko pride čas razdelitve zimskih oblačil. Nemški otroci, dasi manj potrebni, jih dobe, slovanski pa morajo biti zadovoljni s samo neizpolnjeno obljubo. Tako se je zgodilo letos češkim otrokom 3. razreda nemške šole v Budejovicah.

Kdaj je bojkot hudodelstvo? Samo takrat, kadar Slovenec bojkotuje Nemca. Bojkot pa ni hudodelstvo, nego je še celo hvalevredno dejanje, ako Nemec bojkotuje Slovenca. Kaj neda, gospod Verderber?

Kdo zdržuje nemštvo na Koroškem? Na Koroškem, posebno v Zilski dolini, je mnogo krajev, ki imajo na zunaj popolnoma nemško lice, dasi je prebivalstvo po večini slovensko. Nemštvo reprezentujejo in zdržujejo železniški uradi, pošta, orožniki, kak zdravnik ali notar, učitelji in od te popivajoče družbe odvisni gostilničarji. Tako sta v Čajni ustanovila podružnico „Süd-

marke“ železniška uslužbenca Kaufmann in Pernul. Poštarica je trda Nemka, istotako vsi trije orožniki ne razumejo slovensko, a opraviti imajo s slovenskim prebivalstvom. Potem ni čudno, da si Nemci tako svojijo ta kraj, da je nedavno imel tam zborovanje nemški „Volksrat“.

Raznoterosti.

Zakon v Abesiniji. Abesinci so starejši kristjani kakor Evropejci, zakaj sprejeli so kristjansko vero že v četrtem stoletju po Kristu. Zato so se tudi marsikateri običaji ohranili pri njih v prvotni obliki. Poroka se vrši na ta način, da prelomi duhovnik hostijo ter je da polovico ženin, polovico pa nevesti. S tem sta tako zvezana, da ju tudi smrt ne loči, zakaj ako žena umrje, se vdovec ne sme zopet ženiti, istotako se tudi vdova ne sme drugič močiti. S to uredbo se Abesinci kaj ponašajo ter zro na evropske kristjane z nekakim zaničevanjem, češ, da jim zakon ni nič svetega. Toda glede neločljivega zakona v Abesiniji je treba poznati tudi senčno stran. Ravno zato, ker je Abesincem zakon nekaj tako zvišenega in svetega, si dobro premislijo, preden sklenejo tako svečani zakon, zato žive rajši — v divjem zakonu. „Ženin“ gre k očetu svoje izvoljenke, pokličeta se dva notarja, ki uredita denarno vprašanje, napravi se gostija in parček je združen, ne da bi kdo nadlegoval cerkve ali urada. Šele, ko se približa starost, spomnita se na sveto poroko s hostijo. Celo cesar Menelik si je premišljeval skoraj 20 let, preden se je definitivno poročil s svojo izvoljeno družico Taito. Po 20 letih provizoričnega zakona se je čutil dovolj starega, da ostane svoji ženi zvest tudi za slučaj, da mu jo Bog vzame.

Ženski lasje. Ženske s črnimi lasmi imajo na svoji glavi poprečno 70 kilometrov las, dočim jih imajo plavke tudi do 135 kilometrov. Nasprotno so temni lasje mnogo močnejši in čvrstejši nego plavi. Črn las nosi povprečno težo 113 gramov, ne da bi se pretrgal, dočim ne nosi plav las več nego okolu 68 gramov.

Koliko tobaka se pokadi na Francoskem. Po najnovejši statistiki francoske tobačne režije se proda na Francoskem na leto za 400 milijonov frankov tobaka. Ker ima Francija monopol na tobak, ima država od samega tobaka okoli 310 milijonov frankov čistega dobička. Na vsakega francoskega državljana odpade na leto 10,50 frankov za tobak. Razume se, da so državljani tudi ženske in otroci, ne samo kadilci. Koliko denarja gre v zrak na celem svetu?

Najvišje gore in največje globeli na svetu. Najvišje gore na svetu se nahajajo na Himalajskem pogorju in sicer so to Mont Everest (8840 m), Godwin Austen Peak (8620 m), Kondzinšingo (8580 m). Največje globeli so pa v Tihem morju in sicer globel Nerova med Karolinskimi in Marijanskimi otoki, ki ima 9640 m, nato pa globel Tuscaroro na severnovzhodni strani od Japonske 8800 m.

Pomoč onim, katere je zadela kap. Občutek kapi se prične s tem, da začuti bolnik neko topo bolečino v glavi. Polagoma se jamejo razvijati tudi druge prikazni, kakor vrtenje v glavi, šum v ušesih, vročina na licu, bolečina v sencih, temnitev pred očmi. Bolnik jame bledeti, koža začne postajati nekako sivkasta, temperatura telesa se zdatno zniža. Naposled sledi dušenje; bolnik pride ob zavest in tako nekako zaspi za zmerom. Pomoč takemu bolniku obstoji v tem, da ga čimprej, ko je mogoče, odnesemo na sveži zrak. Če pa to radi kakih zaprek ni mogoče, pa je treba nemudoma odpreti okno, da pride v sobo svež zrak; ko bi se to ne dalo kmalu zgoditi, treba je ubiti celo šipo v oknu. Ko se je to zgodilo, treba je bolnika polivati s hladno vodo, pri tem pa ga greti in se potruditi, obuditi v njem umetno

dihanje. Če se nam je posrečilo, da smo bolnika oživili, treba mu je dati za pijačo krepke črne kave. V zelo težkih slučajih je kaj težavno privedi takšnega bolnika k zavesti. Časih mu je treba celo puščati ter mu vbrizgati kuhane soli pod kožo i. t. d. Vendar pa je to že popravek zdravnika, katerega je treba poklicati navzlic temu, da smo se poprej poslužili višje opisanih pomožnih sredstev.

Statistika tiska. V Rusiji, ki ima 130 milijonov prebivalcev, je izhajalo 1900. leta 779 časopisov in „žurnalov“ (ne vračunajoč Finske). En časopis pride na 167 tisoč prebivalcev. Med tem pa izhaja v Nemčiji 6500 časnikov, torej pride na 8000 prebivalcev en časopis. V Severni Ameriki v eni sami državi z naslovom Michigan, ki ima dva milijona prebivalcev, izhaja 800 časopisov. Izmed 779 v Rusiji izhajajočih časopisov se jih tiska 631 v ruskem, 65 v poljskem, 42 v nemškem, 11 v estonskem, 8 v francoskem, 9 v latinskem, 6 v gruzinskem in 2 v židovskem jeziku.

Zavarovanje godal pred rjo. Kakih 16 gramov kafe se raztopi v 450—500 gramih spuščene svinjske slanine, raz katero je treba posneti peno ter dodati k prejšnjemu kakih 500 gramov grafit, stolčenega v prah. S to zmesjo se potem namažejo godala ali godbeno orodje, ki se potem suši 24 ur; nato se še snažno obriše s kako suho, mehko cunjco.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zateva naj knjigo o tem. 52-23 Dobi jo zastoj in poštne prosto v 8 **Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.** (Privl. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Hranilnica in posojilnica

v Borovljah

uraduje vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne v hiši štev. 50.

Vloge se obrestujejo po 4% Izposojila se dajejo proti plačilu 4½% obresti. 13 52—12

Med tednom dajeta pojasnila ravnatelj posojilnice gosp. **Ludovik Borovnik** v Borovljah in tajnik gosp. **Mihail Turk** v Resnici.

Lovske puške

10 vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča 52-14 **Prva borovska tovarna orožja** **PETER WERNIG** c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštne prosto.

Varstvena znamka:
„SIDRO“

Siniment Capsici comp.,
nadomestek za 4

sidrov - pain - expeller
je vohče priznan kot **izvratno, bolečine tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju** i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1.40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in škatle z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „zlatem levu“
v Pragi
Elizabetna ulica štev. 5, nova.
Razpošiljatev vsak dan.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4½%

od dne vloge do dneva vzdiga.

Kolodvorska oesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje:
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menio. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—23

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.